

## Cuprins

<b>1. JUSTIFICARE. EXPLICAȚIE. PRECIZARE RELATIVĂ LA GENUL LITERAR.....</b>	<b>5</b>
<b>2. CALEA A TREIA ÎN DREPT. RAPORTUL DINTRE INDIVIDUALISM ȘI SOCIALISM. FUGA DE CLIȘEE ÎN INTERPRETAREA DREPTULUI FISCAL ȘI FINANCIAR PUBLIC .....</b>	<b>7</b>
<b>3. NATURA FISCALITĂȚII. RAPORTUL DINTRE PARTEA CUANTIFICABILĂ ȘI CEA NECUANTIFICABILĂ .....</b>	<b>28</b>
<b>4. FILOSOFIA FISCALITĂȚII .....</b>	<b>29</b>
<b>5. ARGUMENT ȘI CONTRAARGUMENT. TEZĂ ȘI ANTITEZĂ. CU PRIVIRE LA FISCALITATE.....</b>	<b>33</b>
<b>6. FISCALITATEA DINCOLO DE CONFORMAREA VOLUNTARĂ. CONTENCIOSUL FISCAL.....</b>	<b>38</b>
6.1. NEVOIA DE REAȘEZARE A STATULUI DIN PUNCT DE VEDERE REFERENȚIAL.....	38
6.2. SCOPUL CONTENCIOSULUI FISCAL.....	41
6.3. ASPECTE METODOLOGICE CU PRIVIRE LA CONTENCIOSUL ADMINISTRATIV.....	45
6.4. DEFINIȚIA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV .....	48
6.5. NATURA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV .....	54
<b>7. STRUCTURA FISCALITĂȚII. NIVELURILE FISCALITĂȚII.....</b>	<b>57</b>
<b>8. RAPORTUL DINTRE POLITICA FISCALĂ ȘI FISCALITATE .....</b>	<b>59</b>
<b>9. STATUL ÎN FISCALITATE .....</b>	<b>60</b>
9.1. NEVOIA DE O NOUĂ ETICĂ PENTRU STAT .....	60
9.2. ORGANIZAREA STATULUI ȘI SUVERANITATEA .....	64
9.2.1. Raportul dintre stat și popor.....	64
9.2.2. Raportul dintre statul de drept și democrația constituțională .....	66
9.2.3. Controlul puterilor constituite în stat. Echilibrul puterilor .....	89
<b>10. RAMURA DREPTULUI FISCAL ȘI FINANCIAR PUBLIC .....</b>	<b>101</b>
10.1. INTRODUCERE .....	101
10.2. OBIECTUL RAMURII DE DREPT .....	101
10.3. PREMISA FUNDAMENTALĂ A DREPTULUI FISCAL ȘI FINANCIAR PUBLIC .....	102
10.4. LANȚUL TEMPORAL AL VENITURILOR BUGETARE .....	103
10.5. DREPT FISCAL ȘI FINANCIAR PUBLIC.....	104
10.6. APARTENENȚA DREPTULUI FISCAL ȘI FINANCIAR PUBLIC DIN PERSPECTIVA DIHOTOMIEI DREPT PUBLIC-DREPT PRIVAT .....	104
10.7. AUTONOMIA DREPTULUI FISCAL ȘI FINANCIAR PUBLIC.....	105
10.8. DREPTUL FISCAL ȘI FINANCIAR PUBLIC SE AFLĂ LA ÎNTREPĂTRUNDEREA DREPTULUI CU ECONOMIA .....	111
10.9. RAPORTUL DREPTULUI FISCAL ȘI FINANCIAR PUBLIC CU ALTE RAMURI DE DREPT .....	114
10.10. DEFINIȚIA RAMURII DE DREPT .....	129

<b>11. ASPECTE ISTORICE CU PRIVIRE LA FISCALITATE</b> .....	129
11.1. STATUL ȘI FISCALITATEA. EVOLUȚIA LEGISLATIVĂ A FISCALITĂȚII ÎN ROMÂNIA .....	129
11.2. CONSTITUȚIA DIN 1866 .....	132
11.3. CONSTITUȚIA DIN 1923 .....	134
11.4. CONSTITUȚIA DIN 1938 .....	142
11.5. CONSTITUȚIA DIN 1952 .....	143
11.6. CONSTITUȚIA DIN 1991, ASTFEL CUM ACEASTA A FOST REVIZUITĂ ÎN 2003 .....	147
11.7. IZVOARELE DREPTULUI FISCAL ȘI FINANCIAR PUBLIC .....	155
11.7.1. Aspecte generale. Categoriile de izvoare de drept.....	155
11.7.2. Specificitatea prevederilor constituționale în materia dreptului fiscal și financiar public .....	157
11.7.2.1. Constituția, izvor al dreptului fiscal și financiar public .....	157
11.7.2.2. Suveranitatea fiscală.....	159
11.7.2.2.1. Răspunderea juridică a statului .....	159
11.7.2.2.2. Regimul juridic al suveranității fiscale .....	164
11.7.3. Specificitatea dreptului comunitar primar și derivat în materia dreptului fiscal și financiar public.....	184
11.7.3.1. Raportul dreptului național cu dreptul Uniunii Europene .....	184
11.7.3.1.1. Natura dreptului Uniunii Europene. Aspecte introductive .....	184
11.7.3.1.2. Jurisprudența Curții Constituționale cu privire la raportul dintre cele două sisteme de drept.....	189
11.7.3.2. Interpretarea autonomă. Autonomia dreptului Uniunii Europene.....	191
11.7.3.2.1. Specificitatea economică este baza autonomiei dreptului Uniunii Europene .....	191
11.7.3.3. Specificitatea prevederilor fiscale cuprinse în dreptul Uniunii Europene și interacțiunea acestora cu libertățile fundamentale comunitare.....	204
11.7.3.3.1. Aspecte introductive cu privire la distincția dintre libertăți .....	204
11.7.3.3.2. Specificitatea acordurilor internaționale încheiate cu statele terțe, din perspectiva dreptului comunitar fiscal .....	216
11.7.3.3.3. Efectivitatea dreptului fiscal al Uniunii Europene.....	220
11.8. TRATATELE ȘI CONVENȚIILE INTERNAȚIONALE, IZVOR AL DREPTULUI FISCAL ȘI FINANCIAR PUBLIC. CONVENȚIILE DE EVITARE A DUBLEI IMPUNERI.....	223
11.9. CONVENȚIILE INTERNAȚIONALE PENTRU PROTECȚIA DREPTURILOR OMULUI .....	235
11.9.1. Aspecte generale .....	235
11.9.2. Aspecte particulare cu privire la securitatea juridică și proporționalitate .....	240
11.9.3. Aspecte particulare cu privire la diferența dintre retroactivitatea legii și retroactivitatea actului administrativ .....	242
11.10. DREPTUL INTERN PRIMAR – IZVOR AL DREPTULUI FISCAL ȘI FINANCIAR PUBLIC .....	245
11.10.1. Considerații cu privire la Codul fiscal .....	245
11.10.2. Considerații cu privire la regulile de interpretare.....	246
11.11. DREPTUL INTERN SECUNDAR – IZVOR AL DREPTULUI FISCAL ȘI FINANCIAR PUBLIC .....	249
11.12. PRINCIPIILE FISCALITĂȚII. POZIȚIA ACESTORA ÎN CADRUL IZVOARELOR DREPTULUI FISCAL ȘI FINANCIAR PUBLIC.....	255
11.12.1. Aspecte generale cu privire la principiile fiscalității .....	255
11.12.2. Principiul legalității .....	256
11.12.3. Principiul accesului liber la justiție în materie fiscală .....	259

11.12.4. Principiul protejării intereselor naționale în activitatea financiară și fiscal-bugetară.....	266
11.12.4.1. Perspectiva națională a interesului public.....	266
11.12.5. Principiul subsidiarității în materia taxelor și impozitelor.....	269
11.12.6. Principiul obligativității contribuției cetățenilor la bugetul de stat .....	270
11.12.7. Principiul egalității .....	272
11.12.8. Principiul neutralității sistemului fiscal.....	280
11.12.9. Principiul stabilității sistemului fiscal .....	290
11.12.10. Principiul protejării libertăților fundamentale stabilite de dreptul Uniunii Europene .....	290
11.12.11. Principiul bunei-credințe în raporturile de drept fiscal și financiar public .....	311
11.12.12. Principiul intercondiționării juridicului cu economicul în cadrul raportului de drept fiscal și financiar public .....	313
<b>12. AJUTORUL DE STAT ȘI FACILITĂȚILE FISCALE .....</b>	<b>315</b>
12.1. ASPECTE INTRODUCATIVE .....	315
12.2. ASPECTE PROCEDURALE CU PRIVIRE LA RECUPERAREA AJUTORULUI DE STAT .....	316
12.3. REGIMUL JURIDIC AL AJUTORULUI DE STAT .....	321
<b>13. REGIMUL JURIDIC AL OBLIGAȚIEI FISCALE PRIN RAPORTARE LA CREAȚA FISCALĂ.....</b>	<b>331</b>
<b>14. DELIMITĂRI CONCEPTUALE ȘI TERMINOLOGICE.....</b>	<b>343</b>
14.1. ASPECTE INTRODUCATIVE LA DEFINIȚIILE SECTORIALE.....	343
14.2. DEFINIȚIILE GENERALE CUPRINSE ÎN CODUL FISCAL.....	347
14.2.1. Activitate .....	347
14.2.2. Accize .....	350
14.2.3. Activitate dependentă; de bază; independentă .....	375
14.2.4. Asocierie fără personalitate juridică .....	388
14.2.5. Autoritate fiscală competentă.....	389
14.2.6. Contract de leasing financiar .....	389
14.2.7. Contract de leasing operațional .....	391
14.2.8. Comision .....	393
14.2.9. Contribuții sociale obligatorii .....	393
14.2.10. Credit fiscal .....	395
14.2.11. Dividend .....	403
14.2.12. Dobânda .....	408
14.2.13. Dreptul de autor și drepturile conexe .....	408
14.2.14. Franciza .....	409
14.2.15. Know-how .....	409
14.2.16. Mijloc fix .....	409
14.2.17. Nerezident.....	410
14.2.18. Persoană fizică nerezidentă.....	411
14.2.19. Organizație nonprofit.....	413
14.2.20. Participant .....	414
14.2.21. Persoane afiliate .....	416
14.2.22. Preț de piață.....	419
14.2.23. Proprietate imobiliară .....	420
14.2.24. Redevența.....	421
14.2.25. România.....	422
14.2.26. Transfer.....	424

14.2.27. Valoarea fiscală .....	425
14.2.28. Sediul permanent .....	428
14.2.29. Moneda de calcul și de plată a taxelor și impozitelor .....	435
14.2.30. Venituri în natură .....	436
14.2.31. Tranzacțiile dintre persoane afiliate .....	437
14.2.31.1. Metoda comparării prețurilor .....	442
14.2.31.2. Metoda cost-plus .....	442
14.2.31.3. Metoda prețului de revânzare .....	442
14.2.31.4. Alte metode recunoscute în liniile directe privind prețurile de transfer emise de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică .....	443
14.2.31.4.1. Metoda marjei nete .....	443
14.2.31.4.2. Metoda împărțirii profitului .....	443
14.2.32. Venituri obținute din România .....	444
<b>15. TEORIA LEGII FISCALE. APLICAREA ÎN TIMP ȘI SPAȚIU A ACTELOR NORMATIVE CARE REGLEMENTEAZĂ DREPTUL FISCAL ȘI FINANCIAR PUBLIC .....</b>	<b>454</b>
15.1. ASPECTE GENERALE .....	454
15.2. APLICAREA ÎN TIMP A LEGII FISCALE. NORMELE TRANZITORII APLICABILE LEGIILOR FISCALE .....	457
15.3. APLICAREA ÎN SPAȚIU A LEGII FISCALE. TERITORIALITATEA ȘI EXTRATERITORIALITATEA LEGII FISCALE .....	472
15.4. DOMENIUL DE APLICARE A CODULUI FISCAL ȘI A CODULUI DE PROCEDURĂ FISCALĂ .....	478
15.5. APLICAREA LEGII FISCALE DE CĂTRE ORGANELE FISCALE .....	481
<b>16. TEORIA RAPORTULUI JURIDIC FISCAL .....</b>	<b>483</b>
16.1. DREPTUL COMUN APLICABIL RAPORTULUI JURIDIC FISCAL. DEFINIȚIA DE RAMURĂ A RAPORTULUI JURIDIC FISCAL .....	483
16.2. DEFINIȚIA RAPORTULUI JURIDIC FISCAL .....	484
16.3. PARTICULARITĂȚILE RAPORTULUI JURIDIC FISCAL .....	486
16.4. REGIMUL JURIDIC AL RAPORTULUI JURIDIC FISCAL. RAPORT JURIDIC PROCEDURAL FISCAL ȘI RAPORT JURIDIC MATERIAL FISCAL .....	489
16.5. SUBIECTELE RAPORTULUI JURIDIC FISCAL .....	492
16.5.1. Delimitări conceptuale cu privire la subiectele raporturilor juridice fiscale .....	492
16.5.2. Contribuabilul. Creditorul. Debitorul. Plătitorul .....	494
16.5.2.1. Statutul juridic al contribuabilului .....	494
16.5.2.2. Definiția contribuabilului .....	497
16.5.2.3. Creditorul. Debitorul. Plătitorul .....	498
16.5.2.4. Domiciliul fiscal .....	508
16.5.2.5. Reprezentarea contribuabilului .....	509
16.5.2.6. Înregistrarea fiscală .....	512
16.6. ORGANELE FISCALE. AUTORITĂȚILE PUBLICE FISCALE .....	519
16.7. CONȚINUTUL RAPORTULUI JURIDIC FISCAL .....	535
16.8. OBIECTUL RAPORTULUI JURIDIC FISCAL ȘI FINANCIAR PUBLIC .....	538
<b>17. REGIMUL JURIDIC GENERAL AL IMPOZITELOR, TAXELOR ȘI CONTRIBUȚIILOR .....</b>	<b>539</b>
17.1. TEMEIUL CONSTITUȚIONAL AL RAPORTULUI FISCAL ȘI FINANCIAR PUBLIC .....	539
17.2. TEMEIURILE SOCIALE ȘI ECONOMICE ALE TAXELOR ȘI IMPOZITELOR .....	549
17.3. TIPOLOGIA FENOMENULUI FISCAL. CATEGORII DE TAXE ȘI IMPOZITE .....	555
17.4. REGIMUL JURIDIC AL TAXELOR .....	565
17.5. REGIMUL JURIDIC AL IMPOZITELOR .....	577

17.6. REGIMUL JURIDIC AL CONTRIBUȚIILOR .....	587
17.7. REGIMUL JURIDIC AL REDEVENȚELOR .....	592
17.8. ELEMENTELE TAXELOR ȘI IMPOZITELOR .....	596
<b>18. IMPOZITUL PE PROFIT .....</b>	<b>608</b>
18.1. ASPECTE ISTORICE .....	608
18.2. NATURA JURIDICĂ A IMPOZITULUI PE PROFIT .....	617
18.3. CONTRIBUABILII.....	621
18.4. SFERA DE CUPRINDERE A IMPOZITULUI .....	630
18.5. ASPECTE PARTICULARE CU PRIVIRE LA IMPOZITAREA SEDIULUI PERMANENT .....	635
18.6. REGIMUL JURIDIC AL SCUTIRILOR .....	637
18.6.1. Aspecte introductive.....	637
18.6.2. Natura juridică a scutirilor .....	638
18.6.3. Situația particulară a dividendelor și a creditului fiscal.....	643
18.6.4. Raportul impozitului pe profit cu libertățile comunitare fundamentale.....	647
18.7. Perioada fiscală. Cotele de impunere. Calculul impozitului .....	667
18.8. REGIMUL JURIDIC AL AMORTIZĂRII FISCALE .....	697
18.9. REGIMUL JURIDIC AL REORGANIZĂRII, LICHIDĂRII ȘI ALTE TRANSFERURI DE ACTIVE ȘI TITLURI DE PARTICIPARE DIN PERSPECTIVA IMPOZITULUI PE PROFIT .....	710
18.10. PROCEDURA IMPOZITULUI PE PROFIT .....	719
<b>19. DREPTUL EUROPEAN CU PRIVIRE LA IMPOZITELE DIRECTE .....</b>	<b>724</b>
19.1. IMPOZITAREA VENITURILOR DIN ECONOMII OBȚINUTE DIN ROMÂNIA DE PERSOANE FIZICE REZIDENTE ÎN STATE MEMBRE UE .....	724
19.2. IMPOZITAREA REDEVENȚELOR ȘI DOBÂNZILOR LA ÎNTRINDERILE ASOCIATE .....	732
19.3. SCHIMBUL DE INFORMAȚII ÎN DOMENIUL IMPOZITELOR DIRECTE CONFORM CONVENȚIILOR DE EVITARE A DUBLEI IMPUNERI .....	737
<b>20. TAXA PE VALOARE ADĂUGATĂ.....</b>	<b>739</b>
20.1. ASPECTE ISTORICE LEGISLATIVE NAȚIONALE .....	739
20.2. ASPECTE LEGISLATIVE ISTORICE COMUNITARE .....	743
20.3. ISTORIA TVA: ETAPELE GENEZEI .....	754
20.4. NATURA JURIDICĂ A TVA .....	762
20.5. PRINCIPIILE TAXEI PE VALOARE ADĂUGATĂ .....	770
20.5.1. Principiul neutralității .....	770
20.5.2. Principiul transferabilității impozitului .....	779
20.5.3. Principiul preeminenței fondului asupra formei .....	780
20.6. DREPTUL POZITIV CU PRIVIRE LA TVA .....	787
20.6.1. Operațiunile impozabile .....	787
20.6.1.1. Aspecte generale.....	787
20.6.1.2. Activitatea economică.....	790
20.6.1.3. Calitatea de persoane impozabile a instituțiilor publice .....	802
20.6.1.4. Grupul de persoane impozabile .....	807
20.6.1.5. Livrările de bunuri .....	811
20.6.1.6. Prestarea de servicii .....	829
20.6.1.7. Achiziția intracomunitară.....	844
20.6.1.8. Importul de bunuri.....	852
20.6.2. Locul operațiunilor supuse taxei pe valoarea adăugată.....	859
20.6.2.1. Aspecte generale .....	859

---

20.6.2.2. Locul livrării bunurilor .....	865
20.6.2.3. Locul prestării de servicii .....	875
20.6.2.4. Locul achiziției intracomunitare .....	889
20.6.2.5. Importul de bunuri .....	890
20.6.3. Faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoare adăugată .....	892
20.6.4. Scutirile .....	901
20.6.5. Regimul deducerilor .....	941
20.6.6. Procedura taxei pe valoarea adăugată .....	986
<b>INDEX</b> .....	<b>1005</b>